

Długoterminowy plan działań Polsko-Norweskiej Platformy Współpracy

Opracowanie: kwiecień 2017
(zaktualizowano w czerwcu 2017)

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Polsko-Norweska Platforma Współpracy	5
2.1. Cele funkcjonowania.....	5
2.2. Określenie grup docelowych.....	5
2.3. Długoterminowy Plan działania Polsko-Norweskiej Platformy Współpracy.....	6
3. Ewaluacja i aktualizacja Długoterminowego Planu Działań Polsko-Norweskiej Platformy Współpracy.....	9

Zastosowane skróty:

ZMP – Związek Miast Polskich

PNEC - Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités”

KS – Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych

GWD – Grupa Wymiany Doświadczeń

1. Wstęp

Decyzje, które są podejmowane na poziomie lokalnym mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów strategicznych w zakresie zrównoważonej gospodarki niskoemisyjnej. To właśnie m.in. w jednostkach samorządu lokalnego dostrzegany jest największy potencjał praktycznej realizacji zasad zrównoważonego rozwoju w Polsce. Polskie gminy są coraz bardziej świadome wyzwań związanych z ochroną środowiska i klimatu oraz potencjalnych korzyści, jakie może przynieść uporządkowanie lokalnej sytuacji energetycznej. Już blisko 40% samorządów posiada opracowane Plany Gospodarki Niskoemisyjnej lub Plany działań na rzecz zrównoważonej energii. Nadal jednak brakuje im doświadczeń i przykładów dobrych praktyk związanych z wdrażaniem kompleksowych programów energetycznych, w tym z realizacją projektów innowacyjnych, uwzględniających wszystkie komponenty zrównoważonego rozwoju (środowiskowy, ekonomiczny i społeczny) i prowadzących do mierzalnych i trwałych rezultatów. Odpowiedzi na pytania i problemy, przed którymi stają polskie samorzady, mogą udzielić dobre praktyki i doświadczenia z Norwegii, która od bardzo dawna cieszy się opinią kraju przodującego w realizacji koncepcji zrównoważonego rozwoju. Choć samorzady wykazują chęć i wolę działania na rzecz swojego zrównoważonego rozwoju energetycznego, często brakuje im narzędzi, by działać skutecznie i osiągać optymalne rezultaty w dłuższej perspektywie czasu.

Celem projektu „Polsko-norweska platforma współpracy dla poszanowania energii i klimatu” sfinansowanego ze środków Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie Programu PL04 ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 było nawiązanie i wzmocnienie współpracy bilateralnej pomiędzy polskimi i norweskimi samorządami lokalnymi, polegającej zwłaszcza na wymianie doświadczeń, wiedzy, technologii i najlepszych praktyk w obszarze efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w sektorze komunalnym (w tym w budynkach użyteczności publicznej).

Polsko-Norweska Platforma Współpracy, utworzona w ramach projektu, stanowi przestrzeń do dialogu, wymiany doświadczeń i wiedzy na temat technologii oraz najlepszych praktyk w dziedzinie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE na poziomie lokalnym. Zrzesza ona polskie i norweskie samorzady lokalne oraz współpracujące z nimi organizacje, umożliwiając im nawiązanie nowych kontaktów pozwalających:

- zwiększyć wiedzę i kompetencje w zakresie planowania energetycznego i zarządzania energią;

- poznać inspirujące dobre praktyki i sprawdzone już proenergetyczne rozwiązania;
- wykorzystać doświadczenia innych uczestników dialogu do opracowania własnych, innowacyjnych projektów proenergetycznych;
- nawiązać trwałe relacje z partnerami z Polski i Norwegii, prowadzące do realizacji wspólnych projektów i inicjatyw w przyszłości.

W czasie trwania projektu członkowie Platformy spotykali się regularnie podczas organizowanych w jego ramach spotkań GWD, konferencji, webinarów i bilateralnych wizyt. Wymiana opinii i doświadczeń odbywała się także za pośrednictwem interaktywnego forum współpracy na stronie internetowej projektu, które będzie funkcjonowało nadal, angażując w polsko-norweski dialog nowych członków. Dyskutowano m.in. na takie tematy jak: istniejący potencjał efektywności energetycznej i wykorzystania OZE, sprawdzone rozwiązania i technologie, inspirujące dobre praktyki, dostępne narzędzia realizacji działań, możliwości finansowania inwestycji proenergetycznych czy efektywne sposoby angażowania mieszkańców i kluczowych interesariuszy.

2. Polsko-Norweska Platforma Współpracy

2.1. Cele funkcjonowania

Celem Polsko-Norweskiej Platformy Współpracy jest nawiązanie oraz zapewnienie regularnego dialogu i wymiany doświadczeń, wiedzy, technologii oraz najlepszych praktyk pomiędzy polskimi i norweskimi samorządami lokalnymi oraz ich partnerami. Wymiana ta powinna prowadzić do zwiększenia świadomości energetycznej jej uczestników, wzmocnienia ich kompetencji w obszarze efektywności energetycznej i wykorzystania OZE oraz pomóc w nawiązaniu trwałych relacji między uczestnikami z obu krajów, stanowiących podstawę do podjęcia kolejnych wspólnych inicjatyw w przyszłości.

2.2. Określenie grup docelowych

Beneficjenci:

- przedstawiciele polskich i norweskich władz lokalnych (prezydenci miast, burmistrzowie, wójtowie, rady miast i gmin);
- instytucjonalni przedstawiciele polskich i norweskich społeczności lokalnych (organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne, itd.).

Interesariusze:

- przedstawiciele instytucji grantodawczych szczebla regionalnego i centralnego (NFOŚiGW, WFOŚiGW, operatorzy programów unijnych, prywatni sponsorzy itd.);
- przedstawiciele sektora energetycznego szczebla regionalnego i centralnego oraz firm działających w obszarze efektywności energetycznej i OZE;
- regionalne i centralne centra edukacyjne (władze szkolne i oświatowe, szkoły wyższe itd.);
- media (prasa codzienna, prasa branżowa, wydawnictwa internetowe, TV, radio);
- inni.

2.3. Długoterminowy Plan działań Polsko-Norweskiej Platformy Współpracy

Celem Długoterminowego planu działań Polsko-Norweskiej Platformy Współpracy jest aktywne włączenie jak największej liczby beneficjentów i interesariuszy w jej działania. Obecnie Platforma liczy 90 członków (43 członków GWD + 47 innych użytkowników zarejestrowanych na internetowym forum Polsko-Norweskiej Platformy Współpracy, stan na dzień 07.06.2017 r.), w tym:

- 35 polskich samorządów lokalnych: Besko, Bielsko-Biała, Bydgoszcz, Chorzele, Cieszyn, Dąbrowa Górnicza, Dzierżoniów, Ełk, Jasło, Kalisz, Kościerzyna, Legionowo, Lublin, Milanówek, Niepołomice, Pałecznica, Piaseczno, Pilzno, Płock, Płońsk, Raciechowice, Radomsko, Rumia, Rzeszów, Siemiatycze, Słupsk, Sopot, Sosnowiec, Sztum, Śrem, Warszawa, Zabrze, Zarszyn, Żory, Żyraków;
- 3 organizacje pozarządowe: Związek Miast Polskich, Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités”, Powiślańska Regionalna Agencja Zarządzania Energią.

Długoterminowy plan działań Platformy ma zapewnić trwałą współpracę pomiędzy jej członkami po zakończeniu projektu pn. „Polsko-norweska platforma współpracy dla poszanowania energii i klimatu”, która to będzie stanowić podstawę do realizacji przyszłych wspólnych inicjatyw w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Funkcjonowanie platformy w dalszym ciągu będzie opierać się na dwóch typach dialogu:

- "dialog osobisty" podczas organizowanych wydarzeń, w tym podczas spotkań Grupy Wymiany Doświadczeń, konferencji bilateralnych, webinarów i wizyt studyjnych organizowanych w ramach projektu „Polsko-Norweska platforma współpracy dla poszanowania energii i klimatu”. W przyszłości członkowie Platformy będą się spotykać przy okazji innych wydarzeń organizowanych w ramach nowych projektów planowanych do realizacji w ramach środków Funduszu Współpracy Dwustronnej, w miarę możliwości z osobistym udziałem przedstawicieli podmiotów norweskich. Jeżeli z jakichś przyczyn (np. ograniczeń budżetowych) norwescy uczestnicy nie będą mogli wziąć osobistego udziału w danym spotkaniu, zostaną dołożone wszelkie starania, aby mogli uczestniczyć w debacie przy wykorzystaniu narzędzi służących do

organizacji telekonferencji (np. Skype). Po zakończeniu projektu spotkania Platformy będą również kontynuowane przy wykorzystaniu narzędzi komunikacji internetowej (webinarium).

- "dialog wirtualny" za pośrednictwem interaktywnego forum Platformy na stronie internetowej projektu - strona projektu www.razemdlaklimatu.eu zawiera interaktywną, dostępną po zalogowaniu zakładkę, za pomocą której uczestnicy platformy kontynuować wymianę myśli, doświadczeń i pomysłów na działania także pomiędzy spotkaniami platformy, jak również mogą zadać pytanie ekspertom. Forum jest moderowane w języku polskim i angielskim. Użytkownicy mają możliwość dodawania nowych postów w już istniejących wątkach tematycznych, jak również mają możliwość inicjowania nowych wątków. Wśród otwartych dyskusji znajdują się te dotyczące walki ze smogiem, wspierania efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym, źródeł finansowania projektów proenergetycznych, różnych możliwości wykorzystania OZE czy klastrów energii. Forum będzie istniało po zakończeniu projektu i będzie otwarte dla nowych użytkowników.

Forum jest dostępne pod adresem: <http://razemdlaklimatu.eu/forum/index.php>

Długoterminowy plan działań będzie obejmował dwa rodzaje przedsięwzięć, tj.:

1. **działania projektowe** – działania realizowane w ramach projektów wdrażanych przez ZMP, PNEC i KS. Chodzi tu zarówno o projekty już realizowane na mocy podpisanych umów, jak i projekty planowane do realizacji, zgodnie z wnioskami o dofinansowanie składanymi w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie Programu PL04 ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014.

W ramach nowych projektów planowanych do realizacji w ramach środków Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie Programu PL04 ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 planowana jest organizacja konferencji oraz wizyt studyjnych, w których udział będą brali członkowie Platformy, a także przedstawiciele innych zainteresowanych samorządów lokalnych i organizacji.

Planowane spotkania będą łączone – kiedy to tylko będzie możliwe – z innymi imprezami o podobnej tematyce, organizowanymi na poziomie regionalnym lub krajowym po to, aby uniknąć zbędnej emisji CO₂, zaoszczędzić czas i koszty związane z podróżami. Podczas spotkań będą też testowane innowacyjne metody i narzędzia komunikacji, które pozwolą na zwiększenie liczby odbiorców (transmisje

online). Po zakończeniu projektu spotkania Platformy będą kontynuowane w także przy wykorzystaniu narzędzi komunikacji internetowej (webinarium).

2. działania pozaprojektowe – inne działania i inicjatywy podejmowane przez ZMP, PNEC i KS, głównie w ramach środków własnych. Będą to przede wszystkim działania o charakterze informacyjno-promocyjnym, wspierające społeczne, branżowe i polityczne poparcie dla tej inicjatywy ze strony obecnych i potencjalnych członków Platformy w Polsce i w Norwegii.

Działania pozaprojektowe obejmują:

- Organizację spotkań członków Platformy z zainteresowanymi samorządami lokalnymi i przedstawienie im możliwości wsparcia ich działań.
- Zaproponowanie rozwiązań, które wzmocnią współpracę polskich samorządów i norweskich podmiotów w zakresie efektywnego wykorzystania energii i odnawialnych źródeł energii.
- Zapewnienie wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie oszczędzania energii i odnawialnych źródeł energii, a także promowanie ich podczas warsztatów, konferencji i dwustronnych spotkań z władzami samorządowymi.
- Promocję Platformy:
 - na imprezach (konferencjach, targach itp.) zewnętrznych;
 - na forum związków gminnych, w tym Lokalnych Grup Działania,
 - na forum innych krajowych/międzynarodowych projektów zorientowanych na oszczędność energii, promocję odnawialnych źródeł energii, nawiązywanie i wzmacnianie współpracy polsko-norweskiej.

3. Ewaluacja i aktualizacja Długoterminowego planu działań Polsko-Norweskiej Platformy Współpracy

Ewaluacja wdrażania Długoterminowego planu działań będzie wykonywana przez członków Platformy pod kierunkiem ZMP i PNEC w IV kwartale co dwa lata. Celem aktualizacji będzie określenie nowych działań/narzędzi projektowych służących oraz realizacji celów platformy.

Aktualizacja Długoterminowego planu działań, w tym opisu rodzajów i liczby dostępnych działań/narzędzi projektowych, będzie wykonywana przez zespół ZMP i PNEC sukcesywnie, stosownie do terminów składania przez PNEC i innych członków Platformy kolejnych wniosków o dofinansowanie oraz stosownie do terminów rozstrzygnięć kolejnych konkursów grantowych, do których zgłosili swoje wnioski o dofinansowanie, jednak nie częściej niż raz w ciągu dwóch lat.